

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

'1- Anayasanın İlgili Madde ve İlkeleri:

Anayasanın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti ilkesi, 9. maddesinde belirtilen yargı yetkisinin millet adına bağımsız mahkemelerce kullanılması, 10. maddesinde belirtilen kanun önünde eşitlik, 11. maddesindeki Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü, kanunların Anayasaya aykırı olamayacağı, 36. maddesinde belirtilen hak arama hürriyeti ve adil yargılanma hakkı ilkesi, 37. maddesinde belirtilen kanuni hakim güvencesi ve 152. maddesinde belirtilen görülmekte olan davada Anayasaya aykırılık iddiası ileri sürülebilirliği,

2- Anayasaya Aykırılık Gerekçeleri:

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 141, 142, 143 ve 144. maddelerinde açıklanan tazminat konusu eylemler, kamu otoritesi tarafından gerçekleştirilen Haksız Fiili niteliğindedir. 142. maddenin 6. fıkrasında 'İstemin ve ispat belgelerinin değerlendirilmesinde tazminat hukukunun genel prensiplerine göre verilecek tazminatın saptanacağı' belirtilmekle doğrudan Hukuk Usulü Muhakemesi ve Borçlar Kanunu'na atıfta bulunulmuştur. Böylece davaya konu tazminatın dayanağının haksız fiil olduğu kabul edilmiştir.

Tazminat hukukunun genel prensiplerine göre, haksız fiile dayanarak açılan davalar, eylemin niteliğine göre, genel hukuk mahkemelerinde tazminat ya da idari yargı yerlerinde tam yargı davası olarak görülmektedir. Hukuk mahkemeleri ve idari yargı makamları bu konularda uzmanlaşmış ihtisas mahkemeleridir. Ağır Ceza Mahkemeleri niteliği itibariyle ceza yargılaması yapan mahkemelerdir.

Başka haksız fiil sebeplerine dayanarak açılan tazminat davaları hukuk ya da idare mahkemelerinde görüldüğü halde, 5271 sayılı Yasanın 141. maddesine dayanan ve haksız fiil olduğu belirtilen eylemler nedeniyle açılacak tazminat davaları Ağır Ceza Mahkemesince görülmektedir. Böylece kaynağı haksız fiil olan tazminat davalarının iki ayrı yargı merciinde görülmesi düzenlenmiştir. Bu husus Anayasanın 10. maddesinde belirtilen kanun önünde eşitlik ilkesine aykırıdır.

Anayasanın 36. maddesinde hak arama hürriyeti ve adil yargılanma hakkı düzenlenmiştir. Aynı tür davalardan bir kısmı, konusunda uzman ve sürekli aynı nitelikli davalara bakan mahkemelerde görüldüğü halde, CMK 141. maddesine dayanan davaların (aslı tazminat davası olması nedeniyle hukuk mahkemelerinin görev ve ihtisas alanına girdiği halde) konusunda uzman olmayan farklı bir usul yasası uygulayan Ağır Ceza Mahkemelerinde açılmaktadır. Bu durum adil yargılanma ilkesine aykırılık teşkil etmektedir. Ayrıca Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 142. maddesinde davacının hakkını ispatlamasına ilişkin ispat kuralları da genel tazminat hukuku prensiplerine aykırı olarak sınırlandırılmıştır. Süreler daha kısaltılmış, delil ileri sürme hakkı da sınırlandırılmıştır. Bu usul de Hukuk Mahkemeleri Usulü Kanununa aykırı olarak kısmi dava açabilme, davasını ıslah edebilme gibi haklardan davacı mahrum bırakılmıştır. Bu hususlar da adil yargılanma ve eşitlik ilkelerine aykırıdır.

Anayasanın 37. maddesinde kanuni hakim güvencesi düzenlenmiş ve hiç kimsenin kanunen tabi olduğu mahkemelerden başka bir mercii önüne çıkarılamayacağı belirtilmiştir.

Aynı nedene dayanan tazminat davalarının bir kısmının hukuk mahkemesinde, bir kısmının ise Ağır Ceza Mahkemesinde görülmesi bu ilkeye aykırı düşmektedir. Bu nedenle düzenleme kimsenin kanunen tabi olduğu mahkemelerden başka bir mercii önüne çıkarılamayacağı ilkesine ve Anayasanın 37. maddesine de aykırıdır.

Anayasanın 11. maddesinde Anayasa hükümlerinin yasama, yürütme ve yargı organlarının idari makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kuralları olduğu, kanunların Anayasaya aykırı olamayacağı belirtilmiştir.

Anayasanın 152. maddesinde mahkeme görmekte olduğu bir davada uygulayacağı kanunun Anayasaya aykırı olduğunu görürse, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakacağı belirtilmektedir.

Mahkememizin 2007/66 esas sayılı dava dosyasında Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 142/2. maddesinin uygulanması söz konusudur. Bu maddenin yukarıda belirtilen gerekçelerle Anayasaya aykırı olduğu kanaatine varıldığından, bu konuda Anayasa Mahkemesine başvurma zorunluluğu doğmuştur.

İSTEM SONUCU: Yukarıda arz ve izah edilen nedenlerle;

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 142. maddesinin 2. fıkrasının, Anayasanın 11. ve 152. maddeleri gereğince iptaline karar verilmesi saygı ile arz ve talep olunur."